

भारतीय कृषी संशोधन परिषद-राष्ट्रीय द्राक्ष संशोधन केंद्र
या आठवड्यातील हवामान अंदाज
गुरुवार(२६/१०/२०२३) – बुधवार (०१/११/२०२३)
फळ छाटणी :- १५ सप्टेंबर २०२३

स्थान	तापमान (°C)		पावसाची शक्यता	ढगांचे आच्छादन	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता %	
	किमान	कमाल				किमान	कमाल
नाशिक	18-19	33-34	नाशिक, दिंडोरी, ओझर, पालखेड, पिंपळगाव बसवंत, कळवण, वणी, लोणी -गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	07-10	20-28	37-42
पुणे	18-19	31-32	पुणे, फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव, बारामती- बुध- रिमझिम पाऊस. इंदापूर - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	07-10	21-29	42-45
सोलापूर	18-19	33-34	सोलापूर- बुध - रिमझिम पाऊस. तुळजापूर, नात्रज, लातूर, औसा, वैराग, बार्शी, पंढरपूर- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	12-16	19-23	41-48
सांगली	19-20	33-34	शिरगुप्पी, पळशी, मिरज - बुध - रिमझिम पाऊस. शेटफळ, वाळवा, पलूस, कवठे, खानापूर विटा, - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	11-15	20-29	45-52
विजयपुरा	17-19	33-34	विजयपुरा, चडचन, तिकोटा आणि तेलसंग- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	12-19	18-28	41-58
हैदराबाद	17-19	31-33	हैदराबाद, मेडचल, जहिराबाद- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	07-11	25-31	41-78
सातारा	18-19	30-33	सातारा, खटाव, फलटण - बुध - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	08-10	28-36	45-52
अहमदनगर	16-17	32-33	अहमदनगर, श्रीगोंदा, राहाता, कोपरगाव, संगमनेर, अकोले, जामखेड, कर्जत - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	08-13	18-25	42-50
जालना	15-16	32-33	अंबड, जालना, घनसावंगी, मंठा, जाफ्राबाद - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	07-11	20-21	42-56
बुलडाणा	15-17	33-34	बुलडाणा, चिखली, सिंदखेडराजा, डी.राजा- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	08-09	20-23	39-45
कोल्हापूर	21-22	33-34	कागल, करवीर, गगन-बावडा- बुध - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ	06-10	30-37	54-75
बंगळुरू ग्रामीण	18-19	30-31	आणेकल, दोडुबल्लापूर, बेंगळुरू-पूर्व, बेंगळुरू-उत्तर, बेंगळुरू-दक्षिण - गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ ते ढगाळ	10-13	29-49	84-92

बेलागावी	19-21	31-32	बेलागावी, गोकक, चिकोडी, अथणी-बुध - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	06-12	31-44	51-74
बिदर	17-18	31-32	बसवकल्याण, हुमनाबाद, बिदर- गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	08-11	29-33	49-61
बागलकोट	16-18	32-33	हुंगुंड, बागलकोट, जमखंडी, मुधोळ-गुरु-बुध -पाऊस नाही.	स्वच्छ	11-18	18-34	46-64

टीप: वरीलहवामानमाहितीखालीलसंकेतस्थळांवरदिलेल्याहवामानअंदाजाचासारांशआहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://imdagrmet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाकृअनुप-राष्ट्रीयद्राक्षसंशोधनकेंद्रअचूकतेचादावाकरतनाही.

II. पाणी व्यवस्थापन

a. फळ छाटणी नंतरचे दिवस: 41

b. अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 4.5-6.5 mm

शिफारस केलेले सिंचन प्रमाण:

1. अंकुर वाढीच्या अवस्थेत (फळ छाटणीचा हंगाम), ठिबकद्वारे 8500-11050 लि./एकर/दिवस द्राक्षे पिकवणाऱ्या सर्व प्रदेशांना पाणी द्यावे. आवश्यकतेपेक्षा जास्त वाढ आल्यास, सिंचन पाणी अर्धा ते 4250 - 5500 लि./एकर कमी करावे आणि तरीही वाढ जास्त असल्यास, वाढ नियंत्रणात येईपर्यंत सिंचन थांबवावे आणि नंतर सिंचन सुरू करावे.
2. बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मलचिंगगचा सराव करावा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे बाष्पीभवन झाल्यामुळे रूट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल.
3. फुलोऱ्यापासून फळधारणेपर्यंत, ठिबकद्वारे 2800-3640 लिटर/एकर/दिवसापर्यंत सिंचन करावे. वाढ नियंत्रित करणे आवश्यक आहे.

पोषक व्यवस्थापन

छाटणीपूर्व ऑपरेशन्स - फळ छाटणीचा हंगाम

1. फळ छाटणीच्या हंगामात पोषक तत्वे आणि पाणी व्यवस्थापनाचे नियोजन करण्यासाठी माती आणि

सिंचनाच्या पाण्याची चाचणी घ्यावी.

2. ज्या द्राक्षबागांमध्ये सोडीयमची समस्या आहे, तेथे माती एक्सचेंज कॉम्प्लेक्समधून सोडियम काढून टाकण्यासाठी जमिनीत जिप्सम द्यावा. चुनखडीयुक्त जमिनीच्या बाबतीत, सल्फरचा वापर शेणखत/कंपोस्ट इत्यादींसोबत असावा. ते जमिनीत मिसळावे आणि वरच्या बाजूला सोडू नये.

3. चुनखडीयुक्त जमिनीच्या बाबतीत, एसएसपी बेसल डोस म्हणून वापरल्यास, फॉस्फरस स्थिरीकरण टाळण्यासाठी शेणखत/कंपोस्ट इत्यादी मिसळावा.

4. ज्या भागात पाऊस पडला नाही आणि सिंचनाच्या पाण्याची उपलब्धता कमी आहे, तेथे क्षार बाहेर टाकण्यासाठी रूटझोन (फक्त) पाण्याने भरावे आणि छाटणीपूर्वी मातीची संपूर्ण खोली ओलसर करावी आणि नंतर पालापाचोळा झाकून टाकावे. त्यानंतर पाण्याच्या उपलब्धतेनुसार पाणी द्यावे.

5. माती जर चुनखडीयुक्त असेल तर छाटणीपूर्वी किमान १५-२० दिवस आधी जमिनीत वेलींमध्ये ५० किलो सल्फर टाकावे. कॅल्शियम कार्बोनेटची काळजी घेण्यासाठी त्याची कार्यक्षमता वाढवण्यासाठी गंधक जमिनीत व्यवस्थित मिसळले पाहिजे. गंधकासोबत शेणखत/कंपोस्ट मातीत मिसळल्यास सल्फरची कार्यक्षमता वाढते. एसएसपी बेसल डोस म्हणून वापरल्यास, फॉस्फरसचे निर्धारण टाळण्यासाठी शेणखत/कंपोस्ट इत्यादी मिसळावा.

लक्षात ठेवा: बंधान्याच्या पृष्ठभागावर सल्फर सोडू नये. हे मातीतून कॅल्शियम कार्बोनेट काढून टाकण्यास मदत करणार नाही.

शूट वाढ अवस्था

1. जर सेंद्रिय खतांचा वापर केला जात असेल तर कार्बन आणि नायट्रोजन (C:N) चे प्रमाण तपासावे. नायट्रोजन सोडण्याचे प्रमाण कमी करावे, त्यामुळे वाढ वाढण्याची शक्यता आहे. वेलीच्या वाढीवर आधारित नायट्रोजनचा वापर ठेवावा.

2. माती परीक्षण मूल्यावर आधारित, अंकुर वाढीच्या अवस्थेत या आठवड्यात युरिया 15 किलो/एकर दोन विभागांमध्ये टाकावा. जर माती चुनखडीयुक्त असेल तर या आठवड्यात युरियाऐवजी अमोनियम सल्फेट 25 किलो / एकर तीन विभागांमध्ये द्यावा. पिकाच्या जोमावर अवलंबून नत्र वापराचे नियमन करावे.

3. सॉडिसिटीची समस्या असल्यास, या आठवड्यात 10 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश प्रति एकर 2 भागांमध्ये टाकावा

4. जोपर्यंत पाने पूर्णपणे विकसित होत नाहीत तोपर्यंत कोणत्याही पर्णसंभारासाठी पोषक तत्वांचा वापर

करू नये. त्यामुळे फवारणीचा अपव्यय होईल.

5. पानांच्या सहाय्याने लावावयाच्या पोषक घटकांचे प्रमाण, च्या आकारावर अवलंबून असते.

6. जर पीक 5 पाने ते बहर येण्यापूर्वीच्या अवस्थेत असेल, तर माती परीक्षण मूल्यावर आधारित झिंक सल्फेट आणि फेरस सल्फेट 15 किलो / एकर वापरा. बोरॉनचा वापर जर माती परीक्षण मूल्य कमी असल्याचे दर्शवित असेल आणि सिंचनाच्या पाण्यात बोरॉन नसेल तरच केला पाहिजे. जर खरड छाटणी करताना, पेटीओल चाचणीमध्ये बोरॉनची कमतरता असल्याचे सांगितले तर माती परीक्षण मूल्यानुसार 1.5 किलो ते 5 किलो बोरॉन द्यावा एका वेळी एक किलो बोरॉन टाकावा.

7. पीक 5 पाने ते बहरण्यापूर्वीच्या अवस्थेत असल्यास 10 किलो मॅग्नेशियम सल्फेट प्रति एकर द्यावे.

8. माती चुनखडीयुक्त असल्यास, सल्फेट ऑफ पोटॅश आणि मॅग्नेशियम सल्फेट 2-3 ग्रॅम/लि ची फवारणी पानांच्या वयानुसार फुलण्याच्या पूर्व अवस्थेत करावी.

फुलोरा ते सेटिंग अवस्था:

1. कूज (फुलणे नेक्रोसिस) च्या समस्या टाळण्यासाठी फुले येण्याच्या अवस्थेपर्यंत नत्रावर आधारित कोणतेही खत घालू नये.

2. या आठवड्यात 3-4 किलो फॉस्फोरिक ऍसिड दोन ते तीन भागांमध्ये टाकावा. लक्षात ठेवा की सिंचनाच्या पाण्याचा सामू 6.0 च्या जवळ असावा. किंवा सुरुवातीच्या खताची मात्रा म्हणून एसएसपी 125 किलो/एकर लागू करावा. फॉस्फरसचे निर्धारण कमी करण्यासाठी एसएसपी शेणखत/कंपोस्टमध्ये मिसळावे.

3. देठ परिक्षण चाचणी: 70% कॅपफॉल अवस्थेवर, देठ नमुने पोषण परिक्षण साठी घेतले पाहिजेत. नमुन्यासाठी गुच्छाच्या विरुद्ध असलेली पाने घ्यावीत.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

द्राक्ष बागेतील क्यानोपी व्यवस्थापन

द्राक्ष बागेतील सद्यःस्थितीतील वातावरणाचा विचार करता दिवसाच्या तापमानात वाढ होत असून, रात्रीच्या तापमानात थोड्याफार प्रमाणात घट होत आहे. या वातावरणाचा सध्या द्राक्ष बागेमध्ये असलेल्या वाढीच्या स्थितीमध्ये कोणती कार्यवाही करावयाची याची माहिती घेऊ.

घडाचा विकास होण्याची अवस्था :

द्राक्ष बागेत उपलब्ध वातावरणानुसार घडाचा विकास होत असतो. सध्याचे वातावरण घडाच्या विकासासाठी पोषक असले तरी रात्रीचे कमी होत असलेल्या तापमानामुळे काहीशा अडचणी येऊ शकतात. मणी सेटिंग नंतरच्या अवस्थेतील बागेत जर तापमान कमी होत असेल, तर मण्याचा विकास थोड्याफार प्रमाणात थांबू शकतो. खरेतर मण्याच्या विकासात फक्त तापमान महत्त्वाचे नसून अन्य काही गोष्टीही जास्त महत्त्वाच्या असतात. त्यात वेलीवर घडांची संख्या, प्रत्येक घडातील मण्यांची संख्या, मण्याच्या विकासात काडीसाठी वेलीवर उपलब्ध व सशक्त पानांची संख्या, मुळांचा विकास, खते व संजीवकांचे केलेले व्यवस्थापन इ. बाबी अधिक महत्त्वाच्या ठरू शकतात. या सर्व गोष्टींचा विचार करता द्राक्षमण्याची वाढ होण्यासाठी आपल्याला बागेतील व्यवस्थापन जास्त गरजेचे राहते.

थंडी सुरू होण्यापूर्वी मणी सेटिंगनंतरच्या बागेमध्ये मुळे कार्यरत राहतील, याची काळजी घ्यावी. साधारणतः ७-८ मि.मी. मण्याचा आकार असताना बऱ्याचदा मुळे काळी पडत असल्याची समस्या आढळते. अशा स्थितीत बागेत एकतर बोदावर खुरप्याने कुळवून माती मोकळी करून घ्यावे. असे केल्यामुळे ३ ते ५ टक्के मुळे तुटतील. पुरेसे पाणी सुरू असल्यास नवीन पांढरी मुळे वेगाने तयार होतील. बोदावर कुळवणे शक्य नसल्यास बोदाच्या बाजूने ट्रॅक्टरच्या साह्याने छोटी चारी घेतल्यास तिथेही पांढरी नवीन तयार होणे शक्य आहे. मात्र यामध्ये पाच टक्क्यापेक्षा जास्त मुळे तुटणार नाहीत, याची खबरदारी घ्यावी.

घडाची संख्या महत्त्वाची :

द्राक्षबागेत चांगल्या प्रतिके उत्पादन घेण्यासाठी वेलीवर घडांची संख्या निर्धारित करणे गरजेचे असते. द्राक्ष उत्पादनाच्या उद्देशानुसार घडांची संख्या ठरवली जाते. उदा. स्थानिक बाजारपेठेकरिता ०.७५ ते १ द्राक्षघड प्रति वर्गफूट प्रति वेल, तर निर्यातक्षम उत्पादनासाठी एक द्राक्षघड प्रति दीड वर्गफूट अंतरासाठी, बेदाण्यासाठी दीड ते दोन द्राक्ष घड प्रति वर्गफूट या पद्धतीने नियोजन गरजेचे असेल.

प्री ब्लुम अवस्थेमध्ये द्राक्षघड कमी करणे फायद्याचे असते. मात्र बऱ्याच वेळा पावसाळी वातावरण, घड जिरण्याची समस्या, रोगाचा प्रादुर्भाव इ. गोष्टींमुळे द्राक्ष बागायतदार प्री ब्लुम अवस्थेत द्राक्षघड कमी करण्याचे टाळतात. मणी सेटिंगनंतर (८ ते १० मि.मी च्या अवस्थेत) द्राक्षघड कमी करतात. असे न करता प्री ब्लुम अवस्थेत आपल्या उद्देशानुसार आवश्यक तेवढे घडाचे गुणोत्तर अधिक दहा टक्के राखणे उपयुक्त ठरू शकते. घड कमी करण्यासाठी जितका अधिक उशीर, तितक्या घडाच्या विकासामध्ये अडचणी येऊ शकतात.

घडामध्ये मण्यांची संख्या :

- निर्यातक्षम उत्पादनाचा विचार करता वेलीवर प्रत्येक घड एकसारख्या आकाराचा, वजनाचा, रंगाचा आणि गोडीचा असणे महत्त्वाचे असते. या गोष्टींचा विचार करता प्रत्येक घडामध्ये मण्यांची संख्या निर्धारित करावी. मणी सेटिंग झाल्यानंतर सहा ते सात मि.मी. आकाराचे असताना मण्याची विरळणी करून घ्यावी. द्राक्षजातीनुसार मण्यांची संख्या बदलते. (तक्ता १ पहा.)

तक्ता १

द्राक्षजात ---- मण्यांची संख्या

०० --- स्थानिक बाजारपेठेकरिता --- निर्यातक्षम बागेमध्ये

रेड ग्लोब --- ८० ते ८५ --- ६५ ते ७०

नानासाहेब पर्पल --- ७५ ते ८० --- ७० ते ७५

थॉमसन सीडलेस --- १३५ ते १४० --- ११० ते १२०

क्लोन २ ए --- १३० ते १३५ --- ११० ते १२०

तास ए गणेश --- १४० ते १५० --- ११५ ते १२०

लांब मण्याच्या जाती

सोनाका --- १४० ते १५० --- १२० ते १३०

माणिक चमन --- १४० ते १५० --- १२० ते १३०

सुपर सोनाका --- १३० ते १४० --- १२० ते १३०

सरिता सीडलेस --- १३० ते १४० --- १२० ते १३०

मणी विरळणी करण्यासाठी जितका उशीर होईल तितक्या मण्याच्या विकासात अडचणी येतात.

मण्यांच्या विकासासाठी पाने महत्त्वाची:

मणी सेटिंगनंतर द्राक्ष मण्याचा विकास होण्यासाठी सोर्स सिंक यांचे गुणोत्तर महत्त्वाचे असते. सोर्स म्हणजे वेलीच्या ज्या अवयवातून अन्नद्रव्याचा पुरवठा होतो. उदा. पान, देठ, काडी, ओलांडा, खोड व मुळे. तर सिंक म्हणजे वेलीच्या वेगवेगळ्या भागातून अन्नद्रव्ये ओढून घेऊन विकास करून घेणे. उदा. द्राक्ष घड. हा सोर्स सिंकचा समतोल टिकविण्यासाठी मणी सेटिंगपर्यंत बागेतील कार्यवाही महत्त्वाची असते. आपण साधारणतः एका द्राक्षघडामध्ये १०० ते १२० मणी राखतो. या मण्याच्या विकासासाठी एका आठ ते दहा मि.मी. जाड काडीवर सोळा ते सतरा पाने राखण्याची शिफारस केली जाते. याचाच अर्थ एक पान १६० ते १७० वर्गसेमी अशी

सोळा ते सतरा पाने आवश्यक असतात. याचाच अर्थ एका पानाद्वारे सात ते आठ मण्यांचा विकास होतो. यासाठी प्रत्येक वेलीवर प्रत्येक पान हिरवेगार राहिल, याची काळजी घ्यावी. प्रकाश संश्लेषणाच्या माध्यमातून ही पाने अन्न तयार करून मण्याचा विकास करतात. तेव्हा ही पाने नेहमी हिरवी राहण्यासाठी तारेवर काड्या मोकळ्या बांधून घ्याव्यात. त्यामुळे प्रत्येक पान सूर्यप्रकाशाच्या संपर्कात येऊन रोगमुक्त राहिल. घडापुढे पाने कमी तयार होत असलेल्या बागेत प्री ब्लूम अवस्थेतच नत्रयुक्त खतांचा वापर करून पानांची संख्या पूर्ण करून घ्यावी. मणी सेटिंगनंतर कोणत्या प्रकारची खते दिली तरी त्याचा उपयोग होत नाही.

खत व्यवस्थापन:

मणी सेटिंग होताच घडाच्या विकासासाठी खत व्यवस्थापन महत्त्वाचे आहे. ज्या बागेत सेटिंगनंतर शेंडा बंद झाला आहे, अशा ठिकाणी स्फुरदयुक्त खताचा वापर फायद्याचा असेल. उदा. फॉस्फोरिक ॲसिड. तर शेंडा एकदम बंद झाल्याचे दिसल्यास नत्र आणि स्फुरदयुक्त ग्रेडचा उदा. १२-६१-० करावा. काही बागेत मणी सेटिंगनंतरसुद्धा शेंडा वाढ चालूच राहते. अशा ठिकाणी स्फुरद आणि पालाशयुक्त ग्रेड चा(उदा. ०-९-४६ किंवा ०-४०-३७) प्रति एकरी एक किलो याप्रमाणे वापर करावा. बऱ्याचशा जमिनीमध्ये चुनखडी जास्त असल्यामुळे जमिनीचा सामू ७.५ पेक्षा अधिक असतो, अशा ठिकाणी या ग्रेडचा खतांचा वापर फायद्याचा ठरेल.

संजीवकांचा वापर:

मण्याच्या विकासात संजीवकांचा वापर महत्त्वाचा असतो. मणी सेटिंग झालेल्या (३ ते ४ मि.मी.) अवस्थेत जीए ३ चाळीस पीपीएम अधिक सीपीपीयू एक पीपीएम किंवा ६ बीए १० पीपीएम व त्यानंतर मणी ६ ते ७ मि.मी. आकाराच्या अवस्थेत पुन्हा जीए ३ तीस पीपीएम अधिक ६ बीए किंवा सीपीपीयू यापैकी एक यांचा कमी प्रमाणात वापर डिपिंगद्वारे करावा.

IV. रोग व्यवस्थापन

फळ	रोगांचाधोका
----	-------------

छाटणीनंतरचे दिवस	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
41	मध्यम	नाही	मध्यम	जीवाणू करपा- मध्यम. तांबेरा-नाही

V. कीड आणि लाल कोळी व्यवस्थापन

फळ छाटणी वाढीची अवस्था: सुप्त डोळं ते फुटण्याची अवस्था

- काही द्राक्ष क्षेत्रांमध्ये जेथे आर्द्रतेचे प्रमाण जास्त आहे तेथे अळीं (स्पोडोप्टेरा लिटुरा) चा प्रादुर्भाव वाढू शकतो. अळ्या नवीन अंकुर आणि कळ्या चघळू शकतात. अळीच्या व्यवस्थापनासाठी, कॅनोपी नसलेल्या ठिकाणी कीटकनाशके फारशी प्रभावी ठरणार नाहीत. रात्री ९ नंतर द्राक्षबागेत फिरा आणि अंकुरलेल्या कळ्यां खाणार्या अळ्या हाताने गोळा करा रात्री ९ नंतर द्राक्षबागेत फिरा आणि अंकुरलेल्या कळ्यांवर खाद्य देणाऱ्या अळ्या हाताने गोळा करा कारण छत नसताना बहुतांश कीटकनाशके फारशी प्रभावी ठरणार नाहीत.
- सैल साल काढून टाका आणि बुप्रोफेझिन 25 SC @ 1.25 मिली/लिटर पाण्याने प्रतिबंधात्मक द्राक्षवेलीधुवून घ्या. 15 दिवसांच्या अंतराने , वेली एन्टोमोपॅथोजेनिक बुरशीने धुवा. मेटारिझियम, ब्युवेरिया आणि लेकॅनिसिलियम मेलीबग आणि मुंग्या नियंत्रित करण्यासाठी उपयुक्त ठरू शकतात.
- मातीतील उडद्या किडीचे अळी, थ्रिप्सचे कोष आणि मुंग्यांचे व्यवस्थापन करण्यासाठी फळांच्या छाटणीनंतरच मेटारिझियमची जमिनीतून आळवणी करावी.
- उडद्या व्यवस्थापनासाठी, द्राक्षबागांतील आणि आजूबाजूचे तण काढून ,सोबतच आंतर मशागत केली जाऊ शकते. फवारणीसाठी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन 4.9 सीएस @ 200 मिली प्रति एकर किंवा इमिडाक्लोप्रिड 17.8 एसएल @ 160 मिली प्रति एकर किंवा फिप्रोनिल 80 डब्ल्यूजी @ 25 ग्रॅम प्रति एकर किंवा स्पिनोसॅड 45 एससी @ 100 मिली प्रति एकर या प्रमाणात वापरावे. फवारणी शक्यतो रात्री ७ नंतर करावी.

फळ छाटणी वाढीचा टप्पा: प्रारंभिक सक्रिय अंकुर वाढ

- काही ठिकाणी तुडतुड्यांचा प्रादुर्भाव दिसू शकतो. लॅम्बडा सायहॅलोथ्रिन 4.9 सीएस @ 200 मिली प्रति एकर किंवा इमिडाक्लोप्रिड 17.8 एसएल @ 160 मिली प्रति एकर किंवा फिप्रोनिल 80 डब्ल्यूजी @ 25 ग्रॅम प्रति एकर यासारख्या कीटकनाशकांचा वापर प्रभावी ठरू शकतो . कीटकनाशक फवारण्यांचे चांगले परिणाम मिळण्यासाठी ट्रॅक्टरच्या मागे पांढरा दिवा लावा आणि फवारणीदरम्यान चालू ठेवा.शक्यतो फवारण्या रात्रीच्या वेळी घेतल्या पाहिजेत

- या काळात उद्ध्याचा प्रादुर्भाव जास्त असू शकतो. उडद्या व्यवस्थापनासाठी, द्राक्षबागेच्या आतून आणि आजूबाजूला तण काढून टाका. आंतरपंक्तीच्या जागेत हॅरोइंग केले जाऊ शकते. लॅम्बडा सायहॅलोथ्रिन 4.9 सीएस @ 200 मिली प्रति एकर किंवा इमिडाक्लोप्रिड 17.8 एसएल @ 160 मिली प्रति एकर किंवा फिप्रोनिल 80 डब्ल्यूजी @ 25 ग्रॅम प्रति एकर किंवा स्पिनोसॅड 45 एससी @ 100 मिली प्रति एकर या प्रमाणात वापरावे. फवारणी शक्यतो रात्री करावी.

- सांगली, सोलापूर, नाशिक, पुणे, विजापूर द्राक्ष क्षेत्रामध्ये खोडकीडच्या नवीन प्रजातींचा (लालरंगाच्या अळ्या) प्रादुर्भाव सालीखाली दिसून येतो.या अळ्यासाठी मोकळी साल काढून टाका आणि मेटाहिलेनियम एसपीपी या अंतर्जात बुरशीने 3-5 ml/L पाणी (पाणी 1.5 लिटर प्रति झाड). सह मुख्यतः ओलांडे व खोड चांगले धुवा.

